

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet, om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som utbyts i Europeiska unionens intresse och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 29 november 2011 regeringens proposition om godkännande av avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet, om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som utbyts i Europeiska unionens intresse och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen (RP 123/2011 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef, lagstiftningsråd Kaija Suvanto och jurist Johanna Erkkilä, utrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Tiina Ferm, inrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Kai Knape, försvarsministeriet
- datasäkerhetsexpert Aku Hilve, finansministeriet
- chef för utlåtandebyrån, överinspektör Lotta Lampela, skyddspolis.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- kommunikationsministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Kommunikationsverket
- Finlands Näringsliv rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet, om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som utbyts i Europeiska unionens intresse samt lagen om sättan-

de ikraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Syftet med avtalet är att ålägga medlemsstaterna att följa rådets säkerhetsbestämmelser och att skapa enhetliga och heltäckande ramar för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgif-

ter i EU. Enligt avtalet ska ingenting i det påverka parternas nationella lagar och andra författningar när det gäller allmänhetens tillgång till handlingar, skyddet för personuppgifter eller skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månad som följer på anmälan till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd om att den sista parten slutfört de interna förfaranden som är nödvändiga för ikraftträdande.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Syftet med avtalet mellan Europeiska unionens medlemsstater om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som utbyts i unionens intresse är att förplikta medlemsstaterna att följa rådets nya säkerhetsbestämmelser och att skapa en konsekvent och övergripande ram för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i EU. Avtalet förutsätter att parterna vidtar alla lämpliga åtgärder i enlighet med sina respektive nationella lagar och andra författningar för att säkerställa att den säkerhetsnivå som ges säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som omfattas av avtalet är likvärdig med den som ges enligt rådets nya säkerhetsbestämmelser (rådets beslut 2011/292/EU).

I rådets beslut om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter föreskrivs om grundläggande principer och miniminormer för skydd av uppgifter av detta slag. Genom avtalet förbättras skyddet av nationella säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som Finland lämnar ut, eftersom avtalet förpliktar alla medlemsstater att iaktta miniminormerna i rådets säkerhetsbestämmelser. Avtalet tillåter också att Finland tar emot säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i EU:s intresse från medlemsstater som Finland inte ingått ett särskilt informationssäkerhetsavtal med. Inom avtalets tillämpningsområde får varje part erkänna den säkerhetsprövning av personal och den säkerhetskontroll av anläggningar som gjorts av en annan part. Det här kan göra det lättare för finländska företag att komma med i säkerhetsskyddsklassificerade projekt i andra EU-länder.

Hos oss tillämpas på säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter lagen om internationella

förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004). I den föreskrivs på behörigt sätt om undantag från lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när det gäller särskilt känsliga informationsmaterial. Andra tillämpliga författningar är bl.a. lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) och statsrådets förordning om informationssäkerheten inom statsförvaltningen (681/2010).

Det är angeläget att alla som hanterar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter följer säkerhetsbestämmelserna till punkt och pricka. Enligt sakkunniga som utskottet hört kommer det sannolikt att behövas säkerhetsförbättringar i de elektroniska informationssystemen i och med rådets nya bestämmelser. Hur mycket det kostar lär gå att säga först när förfarandet för utvärdering av de informationssystem som uppfyller rådets säkerhetsbestämmelser kan tas i bruk i större skala. Kommunikationsverkets nya uppgifter med utvärderingen av it-säkerhetskraven kommer att ge underlag för kostnadsbedömningen. På denna punkt vill utskottet nämna lagen om bedömning av informationssäkerheten i myndigheternas informationssystem och datakommunikation (1406/2011) och lagen om bedömningsorgan för informationssäkerhet (1405/2011), som båda träder i kraft den 1 juni i år. Kommunikationsverket måste ges adekvata resurser för att kunna utföra bedömningen korrekt, understryker utskottet.

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet anser att de bestämmelser i avtalet som hör till lagstiftningsområdet kan godkännas. Enligt 2 § i den föreslagna lagen om sättande i kraft av avtalet bestäms det om lagens ikraftträdande genom

förordning av statsrådet. Utskottet noterar här att ändringen av grundlagens 95 § 1 mom. om sättande i kraft av internationella förpliktelser trädde i kraft den 1 mars i år (1112/2011). Även bestämmelser i en internationell förpliktelse som inte hör till området för lagstiftning ska härafter sättas i kraft genom förordning av statsrådet. Utskottet föreslår därför följande precisering i 2 § i ikraftsättandelagen: "*Bestämmelser om sättande i kraft av avtalets övriga bestämmelser och om denna lags ikraftträdande utfärdas genom förordning av statsrådet.*"

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner avtalet i propositionen och

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 2 § med följande ändringar:

2 §

Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i avtalet och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 13 mars 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jussi Halla-aho /saf
vordf. Maarit Feldt-Ranta /sd
medl. Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /saf
Risto Kalliorinne /vänst
Mika Kari /sd
Timo V. Korhonen /cent

Antti Lindtman /sd
Markus Lohi /cent
Outi Mäkelä /saml
Tapani Mäkinen /saml
Markku Mäntymaa /saml
Osmo Soininvaara /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.